

บันทึก

เรื่อง ทหรีอปัญหาข้อกฎหมายตามพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์
อุตสาหกรรม พ.ศ.๒๕๑๑ (อำนาจของคณะกรรมการมาตรฐาน
ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมตามมาตรา ๔๖)

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมได้มีหนังสือ ที่ อก.๐๗๐๑/๙๑๕๙
ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๒๖ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ตามที่บทบัญญัติ
มาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ.๒๕๑๑ บัญญัติไว้ว่า

“มาตรา ๔๖ ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ยึดหรืออายัดไว้ตาม
มาตรา ๔๔ (๒) นั้น ให้คณะกรรมการมีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๖ ผ่าฝืนมาตรา ๓๕ หรือเป็นกรณีที่
ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๖ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๓๑ คณะกรรมการอาจสั่งให้ทำลาย
เครื่องหมายมาตรฐาน หากไม่สามารถทำลายเครื่องหมายมาตรฐานให้หลุดพ้นจาก
ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมได้ ก็อาจสั่งให้ทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนั้นให้ล้นสภาพ

(๒) ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตฝ่าฝืนมาตรา ๒๐ หรือมาตรา ๒๑ หรือฝ่าฝืนหรือไม่
ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๒๐ ทวิ วรรคสอง หรือ
มาตรา ๒๑ ทวิ วรรคสอง คณะกรรมการอาจสั่งให้ทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมให้ล้นสภาพ หรือใน
กรณีที่นำเข้าอาจสั่งให้ส่งกลับคืนไป ถ้าไม่ส่งกลับคืนไปก็อาจสั่งให้ทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนั้น
ให้ล้นสภาพ หรืออาจสั่งให้รอไว้เพื่อให้ผู้ทำหรือผู้นำเข้าขอรับใบอนุญาตหรือขอรับอนุญาตก่อน
ได้

(๓) ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๙ คณะกรรมการอาจสั่งให้
ทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมให้ล้นสภาพ หรือในกรณีที่นำเข้าอาจสั่งให้ส่งกลับคืนไป ถ้าไม่ส่งกลับ
คืนไปก็อาจสั่งให้ทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนั้นให้ล้นสภาพ

ทั้งนี้ โดยให้ผู้รับใบอนุญาต ผู้ทำ หรือผู้นำเข้า แล้วแต่กรณี เสียค่าใช้จ่าย”

จากบทบัญญัติมาตรา ๔๖ ข้างต้น ไม่ได้กล่าวถึงอำนาจคณะกรรมการมาตรฐาน
ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมในกรณีที่มีการฝ่าฝืนมาตรา ๓๖ ไว้อย่างแจ้งชัด ดังเช่นกรณีที่มีการฝ่าฝืน
มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๕ มาตรา ๒๐ ทวิ หรือมาตรา ๒๑ ทวิ หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๐ มาตรา
๒๑ หรือมาตรา ๒๙ แต่โดยที่การตรวจสอบควบคุมตามพระราชบัญญัติมาตรฐาน
ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ฯ จะครอบคลุมถึงผู้จำหน่ายหรือมีไว้เพื่อจำหน่ายผลิตภัณฑ์ด้วย ซึ่งใน
การตรวจพบการกระทำผิดพนักงานเจ้าหน้าที่จะอายัดผลิตภัณฑ์ที่ไม่เป็นไปตามกฎหมายไว้ตาม
มาตรา ๔๔ (๒) เพื่อประกอบการดำเนินคดี จึงมีปัญหว่า จะดำเนินการกับของกลางที่อายัดไว้
หลังจากคดีได้ถึงที่สุดแล้วอย่างไร ซึ่งสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมได้พิจารณา
ปัญหานี้ในชั้นต้นโดยถือหลักการตีความตามตัวอักษรว่า คณะกรรมการมาตรฐาน

ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมไม่มีอำนาจสั่งดำเนินการกับของกลางในกรณีที่มีการฝ่าฝืนมาตรา ๓๖ ซึ่งจากการตีความดังกล่าวนี้สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมได้หาทางแก้ไขปัญหาในการดำเนินการกับของกลางโดยการขอให้พนักงานสอบสวนดำเนินการกับของกลางที่อายัดไว้ตามประมวลกฎหมายอาญาโดยการขอให้ศาลสั่งริบของกลาง อย่างไรก็ตาม สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมได้พิจารณาแล้ว เห็นว่า ปัญหาการตีความอำนาจของคณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมตามมาตรา ๔๖ เป็นปัญหาสำคัญ จึงเสนอเรื่องให้คณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมพิจารณาในการประชุมครั้งที่ ๒๓๙-๗/๒๕๒๖ วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๒๖ แล้ว ที่ประชุมมีมติให้หารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมจึงขอให้วินิจฉัยปัญหาดังกล่าว

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๓) ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าว ประกอบกับได้ฟังคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม (สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม) แล้ว ได้ความว่า ตามที่สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมหารือมาว่า กรณีที่มีการฝ่าฝืนมาตรา ๓๖^๑ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒ และพนักงานเจ้าหน้าที่ได้อายัดผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่ไม่เป็นไปตามกฎหมายไว้ตามมาตรา ๔๔ (๒)^๒ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒ เพื่อประกอบการดำเนินคดีแล้ว เมื่อคดีถึงที่สุดจะดำเนินการกับของกลางที่อายัดอย่างไร นั้น เห็นว่า เมื่อมีการทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมไม่เป็นไปตามกฎหมายหรือทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมฝ่าฝืน

^๑มาตรา ๓๖ ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณา จำหน่าย หรือมีไว้เพื่อจำหน่ายซึ่งผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม โดยรู้หรือว่าไม่เป็นไปตามมาตรา ๑๖ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๐ ทวิ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๑ ทวิ มาตรา ๒๙ หรือ มาตรา ๓๓ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง หรือโดยรู้หรือว่าเป็นผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่ใช้หรือแสดงเครื่องหมาย มาตรฐานอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ หรือมาตรา ๓๕

^๒มาตรา ๔๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานที่ผลิต เก็บ หรือจำหน่ายผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมในระหว่างเวลาทำการ หรือยานพาหนะที่บรรทุกผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เพื่อตรวจสอบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมหรือการทำ ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมว่าได้ปฏิบัติถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้หรือไม่ และนำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมและวัตถุ ที่จะใช้ทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมในปริมาณพอสมควรไปเป็นตัวอย่างเพื่อการตรวจสอบ

(๒) ยึดหรืออายัดผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีเหตุอันควรเชื่อว่า

(ก) ไม่เป็นไปตามมาตรา ๑๖ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๐ ทวิ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๑ ทวิ มาตรา ๒๙ หรือมาตรา ๓๓ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง

(ข) ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๒๐ ทวิ วรรคสอง หรือมาตรา ๒๑ ทวิ วรรคสอง หรือ

(ค) เป็นผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่ใช้หรือแสดงเครื่องหมายมาตรฐานอันเป็นการฝ่าฝืน มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ หรือมาตรา ๓๕

หลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่คณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมกำหนดไว้แล้ว พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ฯ ได้กำหนดไว้ให้มีการดำเนินการดังต่อไปนี้ คือ บทบัญญัติมาตรา ๔๔ (๒)^๓ ได้กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจยึดหรืออายัด ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีเหตุอันควรเชื่อว่าไม่เป็นไปตามกฎหมายหรือไม่เป็นตามหลักเกณฑ์ หรือเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ฯ กำหนด หรือเป็นผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่ใช้หรือแสดง เครื่องหมายมาตรฐานอันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย ซึ่งเมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ยึดหรืออายัด ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมดังกล่าวแล้ว บทบัญญัติมาตรา ๔๖ “แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐาน ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ.๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ ฯ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้กำหนดต่อไปว่า ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ยึดหรืออายัดไว้ตาม มาตรา ๔๔ (๒) นั้น ให้คณะกรรมการ ฯ มีอำนาจสั่งดำเนินการต่อไปในสามกรณี คือ _กรณีที่ หนึ่ง_ตามอนุมาตรา (๑) ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๖ “ฝ่าฝืนมาตรา ๓๕”หรือเป็นกรณีที่ ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๖ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๓๑”คณะกรรมการ ฯ อาจสั่งให้ทำลาย

^๓โปรดดูเชิงอรรถที่ (๒)

“มาตรา ๔๖ ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ยึดหรืออายัดไว้ตามมาตรา ๔๔ (๒) นั้น ให้คณะกรรมการมีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๖ ฝ่าฝืนมาตรา ๓๕ หรือเป็นกรณีที่ ไม่ปฏิบัติตาม มาตรา ๑๖ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๓๑ คณะกรรมการอาจสั่งให้ทำลายเครื่องหมายมาตรฐาน หากไม่สามารถทำลายเครื่องหมายมาตรฐานให้หลุดพ้นจากผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมได้ ก็อาจสั่งให้ ทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนั้นให้สิ้นสภาพ

(๒) ในกรณีที่ ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๐ หรือมาตรา ๒๑ หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม หลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๒๐ ทวิ วรรคสองหรือมาตรา ๒๑ ทวิ วรรคสอง คณะกรรมการอาจสั่งให้ทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมให้สิ้นสภาพหรือในกรณีที่นำเข้าอาจสั่งให้ส่งกลับคืนไป ถ้าไม่ ส่งกลับคืนไปก็อาจสั่งให้ทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนั้นให้สิ้นสภาพ หรืออาจสั่งให้รอไว้เพื่อให้ผู้ทำหรือผู้นำเข้า ขอรับใบอนุญาตหรือขอรับอนุญาตก่อนได้

(๓) ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๙ คณะกรรมการอาจสั่งให้ทำ ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมให้สิ้นสภาพ หรือในกรณีที่นำเข้าอาจสั่งให้ส่งกลับคืนไป ถ้าไม่ส่งกลับคืนไปก็อาจสั่งให้ ทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนั้นให้สิ้นสภาพ

ทั้งนี้ โดยให้ผู้รับใบอนุญาต ผู้ทำ หรือผู้นำเข้า แล้วแต่กรณี เสียค่าใช้จ่าย

“มาตรา ๑๖ ผู้ใดทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีประกาศกำหนดมาตรฐานแล้วจะแสดง เครื่องหมายมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนั้นได้ ต้องให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบและได้รับใบอนุญาต จากคณะกรรมการ

การขออนุญาต การตรวจสอบ และการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ กำหนดในกฎกระทรวง

“มาตรา ๓๕ ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๖ มาตรา ๒๐ หรือมาตรา ๒๑ แสดง เครื่องหมายมาตรฐานกับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐาน

“มาตรา ๓๑ ห้ามมิให้ผู้ใดนอกจากผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๖ มาตรา ๒๐ หรือมาตรา ๒๑ ใช้เครื่องหมายมาตรฐาน

เครื่องหมายมาตรฐาน หากไม่สามารถทำลายเครื่องหมายมาตรฐานให้หลุดพ้นจากผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมได้ก็อาจสั่งให้ทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมให้สิ้นสภาพ _กรณีที่สอง_ ตามอนุมาตรา (๒) เมื่อไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๐^๑หรือมาตรา ๒๑^๒หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ฯ กำหนดตามมาตรา ๒๐ ทวิ วรรคสอง^๓หรือมาตรา ๒๑ ทวิ วรรคสอง^๔คณะกรรมการ ฯ อาจสั่งให้ทำผลิตภัณฑ์นั้นให้สิ้นสภาพ หรืออาจสั่งให้รอไว้เพื่อให้ผู้ทำหรือผู้นำเข้าขอรับใบอนุญาตหรือขอรับอนุญาตก่อนได้ และกรณีที่สามตามอนุมาตรา (๓) เมื่อผู้รับใบอนุญาตไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๙^๕คณะกรรมการ ฯ อาจสั่งให้ทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมให้สิ้นสภาพ หรือในกรณีที่นำเข้าอาจสั่งให้ส่งกลับคืนไป ถ้าไม่ส่งกลับคืนไปก็อาจสั่งให้ทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนั้นให้สิ้นสภาพ

ดังนั้น จึงเห็นได้ว่าพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ฯ มิได้บัญญัติให้อำนาจแก่คณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่จะกระทำการในกรณีที่มีการฝ่าฝืนมาตรา ๓๖ ไว้แต่อย่างใดเลย มาตรา ๔๖ เป็นบทบัญญัติที่ให้อำนาจแก่คณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่จะใช้อำนาจในทางบริหารเป็นกรณีพิเศษ กฎหมายว่าด้วยมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้เป็นกฎหมายพิเศษที่บัญญัติขึ้นเฉพาะเพื่อควบคุมมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ซึ่งมีโทษทางอาญา และการดำเนินการตามมาตรา ๔๖ ก็เป็นการกระทบกระเทือนถึงสิทธิในทรัพย์สินของบุคคลด้วย จึงจำเป็นต้องตีความโดยเคร่งครัดโดยไม่อาจ

^๑มาตรา ๒๐ ผู้ใดทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐาน ต้องแสดงหลักฐานให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ และได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการ

การขออนุญาต การตรวจสอบ และการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

^๒มาตรา ๒๑ ผู้ใดนำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐานเข้ามาเพื่อจำหน่ายในราชอาณาจักร ต้องแสดงหลักฐานให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ และได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการ

การขออนุญาต การตรวจสอบ และการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

^๓มาตรา ๒๐ ทวิ

ฯลฯ

ฯลฯ

มาตรฐานของต่างประเทศหรือมาตรฐานระหว่างประเทศตามวรรคหนึ่งจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ และการทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมดังกล่าวจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

^๔มาตรา ๒๑ ทวิ

ฯลฯ

ฯลฯ

มาตรฐานของต่างประเทศหรือมาตรฐานระหว่างประเทศตามวรรคหนึ่งจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ และการนำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมดังกล่าวเข้ามาในราชอาณาจักร จะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

^๕มาตรา ๒๙ ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๐ หรือมาตรา ๒๑ ต้องทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนั้นให้เป็นไปตามมาตรฐาน หรือนำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่เป็นไปตามมาตรฐานเข้ามาแล้วแต่กรณี

ขยายอำนาจของคณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมให้มากกว่าที่กฎหมายได้ให้ไว้ โดยชัดแจ้งแล้วได้

ปัญหาที่ควรพิจารณามีต่อไปว่า จะควรตีความโดยอาศัยหลักที่ถือเอาเจตนารมณ์ของกฎหมายมาใช้ได้หรือไม่ ในข้อนี้เห็นว่า จะนำหลักในเรื่องนี้มาใช้ได้ก็แต่เฉพาะในกรณีที่บทบัญญัติมีความไม่แจ่มชัดเท่านั้น แต่ในเรื่องนี้บทบัญญัติของมาตรา ๔๖ มีความชัดอยู่แล้ว นอกจากนั้น จะตีความโดยอาศัยการนำบทบัญญัติในมาตราอื่นมาเทียบเคียงก็ไม่อาจทำได้ เพราะมาตรา ๔๖ เป็นมาตราที่บัญญัติขึ้นต่างหากเพื่อกำหนดอำนาจของคณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมว่าจะใช้กับมาตราใดไว้โดยเฉพาะและมีได้มีความกล่าวถึงว่าให้นำมาตราอื่นมาใช้บังคับด้วย ดังนั้น จึงเห็นพ้องกับความเห็นของสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่ว่า คณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมไม่มีอำนาจตามมาตรา ๔๖ ที่จะสั่งดำเนินการกับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ยึดหรืออายัดเนื่องจากฝ่าฝืนมาตรา ๓๖ ได้ ซึ่งถ้ากฎหมายประสงค์จะให้คณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมมีอำนาจสั่งดำเนินการกับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมดังกล่าวแล้ว ก็ควรจะต้องบัญญัติไว้โดยชัดแจ้ง และเมื่อพิจารณาว่าบทบัญญัติมาตรา ๔๖ นี้ได้เคยมีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๒๒ มาครั้งหนึ่งแล้ว แต่ในการแก้ไขเพิ่มเติมครั้งนั้น ก็ได้มีการแก้ไขให้คณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมมีอำนาจสั่งการรวมตลอดไปถึงผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่พนักงานเจ้าหน้าที่ยึดหรืออายัดเนื่องจากฝ่าฝืนมาตรา ๓๖ ด้วย ดังนั้น คณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมจึงไม่มีอำนาจสั่งการกับผลิตภัณฑ์ดังกล่าวได้

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๓) ใครขอให้ความเห็นต่อไปว่า ในการที่คณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมหารือมานี้ ก็ได้ทราบอยู่แล้วว่า กรณีนี้กฎหมายไม่ได้ให้อำนาจไว้ในมาตรา ๔๖ การจะอาศัยวิธีตีความโดยการแก้ไขความบกพร่องหรืออุดช่องโหว่ของกฎหมายเพื่อเพิ่มอำนาจให้คณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมย่อมไม่อาจกระทำได้ เพราะลักษณะของกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเป็นกฎหมายพิเศษ และมีโทษทางอาญาดังกล่าวมาแล้ว การกระทำการโดยวิธีใด ๆ ที่จะเพิ่มอำนาจของคณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมโดยมิได้อาศัยบทบัญญัติอันชัดแจ้งนั้น มีข้อควรระวังเป็นอย่างยิ่ง เพราะอำนาจนี้จะไปกระทบกระเทือนถึงสิทธิในทรัพย์สินของประชาชนซึ่งได้รับความคุ้มครองตามมาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง^{๑๑}แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เช่น การสั่งให้ทำให้ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนั้นสิ้นสภาพพนักงานเจ้าหน้าที่อาจตกเป็นจำเลยทั้งคดีแพ่งและคดีอาญา กล่าวคือ เจ้าของทรัพย์สินอาจฟ้องเรื่องละเมิดในทางแพ่ง และฟ้องคดีอาญาตาม

^{๑๑}มาตรา ๓๓ สิทธิของบุคคลในทรัพย์สินย่อมได้รับความคุ้มครองขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิเช่นว่านี้ ย่อมเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗^๑ในข้อหาว่าเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น และตามมาตรา ๓๕๘^๒ในข้อหาทำให้เสียหาย ทำลาย หรือทำให้เสื่อมค่าหรือทำให้ไร้ประโยชน์ซึ่งทรัพย์ของผู้อื่น ดังนั้น จึงเห็นว่าการแก้ปัญหานี้ควรดำเนินการให้ตรงกับเหตุ คือ เมื่อบทบัญญัติของกฎหมายบกพร่องก็ต้องแก้ไขกฎหมายนั้น โดยสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมควรจะดำเนินการต่อไปให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๖ นี้ เพื่อให้คณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมมีอำนาจสั่งการกับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่ยึดหรืออายัดไว้เนื่องจากฝ่าฝืนมาตรา ๓๖ ได้ด้วย

(ลงชื่อ) อมร จันทรสมบูรณ์

(นายอมร จันทรสมบูรณ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มกราคม ๒๕๖๓

^๑มาตรา ๑๕๗ ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

^๒มาตรา ๓๕๘ ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้เสื่อมค่าหรือทำให้ไร้ประโยชน์ ซึ่งทรัพย์ของผู้อื่นหรือผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย ผู้นั้นกระทำความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ